

כיצד מחנכין?

עלון מס' 104

לקראת יום פטירת הרב אביגדור [הכהן ב"ר ישראל] מילר זצ"ל כ"ז בניסן תשס"א

מאור פנים - השלכותיו ארוכות טווח... / עגלות מלאות מלאכים לבנים

דרכו של הגה"צ רבי אביגדור מילר זצ"ל היתה להתאמץ הרבה בקירוב אחינו בני ישראל לתורה, ולהשפיע הרבה "תורת חסד" בעולם, ורבים שזכו להתקרב על ידו לאביהם שבשמים. הוא התפרסם במנהגו היפה להאיר פנים לכל יהודי שפגש בו, להקדים לו שלום, ולברכו בסבר פנים יפות ברוב 'אהבת ישראל' שבערה בליבו.

פעם נשאל מדוע משקיע הוא עבודה רבה כל כך בקירוב הרחוקים, הרבה יותר מכוחותיו ומזמנו. נענה הצדיק רבי אביגדור ואמר, אספרה נא לפניכם סיפור קטן:

מעשה באיש יהודי פשוט שהגיע לאחר מלאות ימיו ושנותיו לפני בית דין של מעלה, והחלו לפשפש במעשיו, כאשר 'כל מעשיו נפרטין לפני' (תענית יא.) בפורטרוט, הדק היטב היטב הדק. בהיותו יהודי פשוט היה מצבו דל מאוד, מעט מצוות פה ומעט מעשים טובים שם, אבל לדאבון ליבו היתה הכף נוטה בבירור קרוב אל ההפסד ורחוק מן השכר.

והנה לפתע בטרם ניגשו בית הדין להכריע בדינו, החלו להופיע פתאום עגלות מלאות במלאכים לבנים מאירים וזורחים, אשר עד מהרה פרקו שקים רבים מלאים בתורה ובמצוות ובמעשים טובים, ואט אט החלה הכף הימנית להכריע את הדין לטובה.

כשהתבונן האיש מקרוב במהות ה'סחורה' החדשה, לא הכיר כלל וכלל את כל אותם מצוות ומעשים טובים, שמעולם לא עסק בהם ולא קיים אותם, ולא היו מוכרים לו כלל. הוא התפלא מאוד למראה, הרי אנו כאן בעולם האמת, תמה היהודי, ולא יתכן שנפלה פה 'טעות'... ברור לי בלא שום ספק שמעולם לא למדתי תורה זו, ולא קיימתי את המצוות הללו... וכיצד יתכן שיצטרפו ויבואו לזכותי?

כשראו בית דין של מעלה את פליאתו, הזכירו לפניו את אותו יום פשוט ורגיל כשנכנס כדרכו לבית הכנסת לתפילה, ובעודו פוסע עם הסידור שבידו לעבר מקומו הבחין ביהודי לא מוכר, אורח זר שנקלע למקום ונכנס לבית הכנסת המקומי לתפילה, הוא ניגש אליו ברוב חביבות ובחיוך רחב של יהודי בעל לב חם ונעים לחץ את ידו בברכת 'שלום עליכם' חמה ולבבית, תוך שהוא מוסיף ומשבחו ששמחים הם כאן מאוד עם כל אורח, היות ואין מצויים פה אורחים רבים, ואף הראה לו את 'חדר התה' שהוקם בלובי הגדול כדי להשקות צמאי חסדיך.

לאחר מספר דקות של שיחה חמה נעימה ולבבית עם האורח הבלתי מוכר, ניגש האיש והתיישב על מקומו, ותיכף שכח מכל הענין כדרכם של הבריות. אמנם האורח לעומתו, התרשם ונהנה עד מאוד מקבלת הפנים הנעימה, ונכנסה בליבו הערכה עצומה ליהודי המקום ולאנשי בית הכנסת. כך ראוי להם ליהודים טובים לקבל פני אורחים, הרהר לעצמו, זו היא דוגמא טובה של אהבת ישראל!

כעבור דקות מספר נראה מתהלך ברחבי בית הכנסת איש יהודי נכבד, אף הוא נראה כאורח זר המבקר כאן בפעם הראשונה, אלא שהוא הגיע הנה למטרה מסוימת, בהיותו במסע 'גיוס כספים' [שנור] ממדינה למדינה ומבית כנסת אחד למשנהו, ניגש היישר גם כאן ממתפלל למתפלל, שוחח עם כל אחד כמה מילים וביקש להתרים את אחינו בני ישראל לדבר מצוה.

גם על ידידינו האורח הראשון שבבית כנסת לא דילג המתרים. ניגש אליו ברוב חשיבות, הציג את עצמו כראש ישיבה גדולה ממקום פלוני אלמוני, המקבץ מעות להחזקת ישיבתו. הלה שהיה עדיין מוקסם תחת הרושם הטוב והנעלה של ה'קבלת פנים' החביבה שקיבל כאן רק לפני דקות מספר, היה קשוב ונחמד, ולבבו נפתח להקשיב לדברי ראש הישיבה הנכבד.

כשראה הראש ישיבה שהיהודי קשוב ומוכן לתרומה יפה, הציע לפניו 'עיסקא טבא': הנה מתקרבים ובאים 'מי החורף הקרים והצוננים, ועדיין אין לנו בישיבה אמצעי חימום נאותים לבחורי הישיבה, כדי שיוכלו לשקוד על תורתם ועבודתם בהתמדה ובמנוחה ולא תפריע בעדם הצינה הקשה. האיש, שהתברר כאדם אמיד ובעל עסקים גדול, שאל באיזה סכום מדובר, וראש הישיבה הוציא מתיקו את מסמך תכנית חימום הישיבה, שבו מפורטת עלות כל התוכנית במדויק.

על אתר הוציא האיש פנקס שיקים מהודר, רשם את כל הסכום המבוקש במלואו, ועוד הוסיף במזומן כמה עשרות שטרות של דולרים מרשרשים, ותחב לידיו של ראש הישיבה שהרעיף עליו ברכות טובות לרוב.

כשחזר ראש הישיבה עם הכסף בידו, התקינו תיכף את כל צרכי החימום בישיבה הקדושה. רדיאטורים משוכללים הוצמדו בכל מקום, הן בהיכל הגדול, והן בחדר האוכל, בפנימייה ובחדרי הבחורים, ובספריה הגדולה. החום הנעים מילא את כל חלל הישיבה והקל מאוד על הבחורים הצעירים להתמיד בתורתם, ועל הצוות המסור למסור את השיעורים כראוי, וכך נמצא שכתוצאה מאותה 'מערכת

להמשך קיומו של העלון, למי שמכיר בערכו וחשיבותו,
מתקבלות תרומות לע"נ, או לשמחות וכדו'

לתרומות/הנצחות, או לקבלת העלון באימייל, וכן לתגובות: blu.israel@gmail.com

חימום' שנתרמה התרומם המצב בישיבה בהצלחה מופלגה.

ועתה, סיימו בבית דין של מעלה להסביר לאיש, הרי כאן הוא עולם האמת, ולהדיא העידו רבותינו ז"ל (ב"ק לח:): שאין הקב"ה מקפח ח"ו שכר שום בריה בעולם, ואפילו שכר 'שיחה נאה' משלמים בעדה למעלה. ובניתוח 'דין וחשבון' מדוקדק של צדקה מעליא זו, נתגלה שזכות ה'שיחה נאה' שלך שקיימת עם אותו אורח בכניסתו לבית הכנסת, היא הייתה עיקר הגורם לפתיחת לבבו ונפשו לתרומה האדיבה שתרים לישיבה. שכן החום והאהבה שהשפעת על האיש דקות מספר בטרם נתבקש לאותה מצוה, הם שהביאו

לאדיבותו הגדולה, ובזכותך נתרמה כל אותה תרומה. לפיכך שפיר נזקפת לזכותך כל אותה הרבצת תורה שבישיבה, וכל אלפי מצוות ומעשים טובים שהתקיימו בישיבה הקדושה הודות לתרומה הנאה שהתגלגלה על ידך, וראוי אתה לקבל את שכרך על כל אותם תורה ומצוות שבאו לעולם מכוחך!

סיים רבי אביגדור: תבינו עתה היטב את גודל החשיבות של "תורת חסד", עד כמה ניתן להשפיע בקירוב איש ישראל ואהבתו, שניתן לפעול בזה גדולות ונצורות לטובה ולברכה. (טיב הקהילה)

לקראת יום פטירת ראש ישיבת באר יעקב הגאון רבי משה שמואל ב"ר אריה לייב שפירא זצ"ל א' באייר תשס"ו

ואז פנה וולפסון לאותו אברך ואמר: ראיתי שהנך רוטן מעט על רה"י שלא התייחס אלי באמצע תפילת עלינו, דע לך שרק בגלל זה הבנתי שהאיש באמת אדם גדול ולכן נהגתי כלפיו בנדיבות יתר.

אך בזה לא תם הסיפור

בישיבת באר יעקב הסתובב בחור שמראשון אנשי הצוות ועד לאחרון שבהם אחזו שאין מקומו בישיבה, זה מסוג הבחורים שרק עושים בעיות, אך בהוראת ראש הישיבה הוא נשאר מצד הרחמים, אותו בחור החליט יום אחד שהוא צריך להיות המשב"ק של ראש הישיבה, כמובן שכולם השתדלו להרחיקו, אך הגרמ"ש שטוב הלב נשפך ממנו שמע וקרא לו והודיע לו באופן ברור שמהיום הוא האחראי להלביש לו תמיד את הצעיף והמעיל העליון, הוא הגבאי!...

באותו יום היה צריך הגרמ"ש לצאת מהישיבה אחרי התפילה והבחור נעמד מיד עם סיום עלינו לשבח וניגש עם הצעיף והמעיל אל הגרמ"ש להלביש לו אותם, הגרמ"ש אחז באמצע עלינו, סגר את הסידור ונתן לו להלביש לו, רק כשסיים פתח חזרה את הסידור והתחיל את תפילת עלינו מתחילתה.

האברך שעמד מהצד לא היה מסוגל להבין, לוולפסון לא הגיב הרב, וכאן לבחור התמהוני הזה הוא מצא פתרון פשוט להתחיל עלינו מהתחלה מדוע לא נהג כן כשטובת הישיבה מול עיניו? הוא ניגש לשאול, והגרמ"ש תמה על תמיהתו, הלא תבין, כשאני באמצע עלינו אני מצהיר "אמת מלכינו אפס זולתו" להפנות ראשי לגביר זה סתירה גמורה לאפס זולתו, אם הכסף של הגביר חשוב יותר מהדיבור עם הקב"ה הווי אומר שיש בהחלט זולתו ח"ו. אבל הבחור, הרי אברהם אבינו היה באמצע להקביל פני השכינה ואמר להקב"ה להמתין כדי לדאוג לשלושה ערבים, כל שכן שיש להפסיק כדי לתת יחס לבחור יהודי הזקוק לתשומת לב!!!

בהסתכלות של תורה!

בקושי כיסו את כרטיסי הטיסה

דוגמה נוספת להסתכלות של תורה, ומוסר השכל נורא בצדו:

ישיבת באר יעקב היתה במצב קשה מאוד עד שהבנק רצה למכור את בניין הישיבה לכיסוי החוב, הוחלט שרה"י מרן הג"ר משה שמואל שפירא יצא לאמריקה, דבר שלא הורגל בו מעולם, אבל לא היתה ברירה אחרת, אחד האברכים הצטרף כדי לסייע בידו, הם טסו ובמשך שבועיים עמלו לקושש עצים ותבן... בקושי כיסו את כרטיסי הטיסה.

יום אחד נכנסו להתפלל מנחה ואחריהם נכנס הר' זאב וולפסון - הגביר הנודע, הם בדיוק ניסו לקבוע פגישה דרך מזכירתו והיא דחתה אותם, אמר האברך להגרמ"ש הנה נכנס כאן וולפסון, ניגש אליו אחרי התפילה אולי נצליח משהו, וכך הוחלט.

וולפסון שהיה מוקיר תורה משראה את הגרמ"ש, אמנם לא הכירו אך ראה לפניו בעל צורה, החליט לגשת אליו בעצמו לאחר התפילה, וכך בסיום התפילה הוא ניגש, נגע בידו לדבר עמו, אך הגרמ"ש שהיה באמצע אמירת "עלינו לשבח" לא הסיט את ראשו לכיוונו, הוא ניסה שנית, והגרמ"ש אומר את התפילה כמונה מעות ואינו מפנה את פניו לצדו כלל.

וולפסון עזב את המקום והאברך ניגש לרמ"ש ואמר לו וולפסון ניגש לרה"י מדוע הרב אינו עונה לו? והגרמ"ש ממשיך בתפילתו, רק כשסיים פנה לצאת מביה"כ מבלי לומר כלום לאברך, וולפסון המתין לגרמ"ש בחוץ, הושיט את ידו והציג את עצמו, והגרמ"ש שאלו אם ניתן לקבוע פגישה עמו במשרדו, וולפסון נזעק מה פתאום שכבודו יגיע אלי אני יגיע למלון שהרב מתארח, הגרמ"ש הצביע על האכסניה שבו הוא נמצא לא במלון כל שהוא. ואכן למחרת הגיע וולפסון שמע את המצב, ואמר שמעתה רה"י לא אמור לנסוע יותר לחו"ל הוא ידאג לשקם את הישיבה.

אשמח לשמוע רעיונות והצעות ייעול - הכל יתקבל בברכה.

ישראל חיים בלומנטל.

לתרומות/הנצחות, או לקבלת העלון באימייל, וכן לתגובות: blu.israel@gmail.com

לעילוי נשמת מרת אסתר רבקה [בלומנטל] ע"ה בת הרה"ג חיים גרשון [אורדנטליך] זצ"ל
נלב"ע ז"ך בניסן ת.נ.צ.ב.ה.